

UNIWERSYTET MEDYCZNY
W BIAŁYMSTOKU

SYMULACJA MEDYCZNA

PRZEWODNIK DYDAKTYCZNY DLA STUDENTÓW

WSTĘP DO SYMULACJI MEDYCZNEJ

dr hab. Marzena Wojewódzka-Żelezniakowicz

Białystok 2018

Spis treści

Czym jest symulacja medyczna?.....	2
W jaki sposób są realizowane zajęcia z symulacji medycznej?.....	2
Na czym polega debriefing?.....	3
Schemat zajęć symulowanych.....	3
Regulamin Centrum Symulacji Medycznej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.....	4

“I heard and I forgot, I saw and I remember, I made and I understood“

- chinese sentence

Czym jest symulacja medyczna?

Symulacja medyczna jest odtworzeniem rzeczywistej sytuacji klinicznej w warunkach pracowni dydaktycznej. Podczas zajęć symulowanych możliwe jest powtarzalne realizowanie scenariusza klinicznego, z wykorzystaniem zaawansowanych symulatorów i trenażerów. Środowisko laboratoriów symulacyjnych umożliwia studentom nauczenie rozwiązywania problemów klinicznych w całkowicie bezpiecznych warunkach. Symulowanie rzeczywistych sytuacji klinicznych w bezpiecznym środowisku sprzyja rozwijaniu krytycznego myślenia, rozumowania klinicznego i umiejętności oceny klinicznej. Nabycie umiejętności w warunkach symulowanych zwiększa prawdopodobieństwo ich skutecznego wykorzystania w pracy z chorym. Symulacja jest także metodą oceny umiejętności nabytych przez studenta.

Zastosowanie tej metody nauczania pozwala na wprowadzenie nauki praktycznego zastosowania nabytej wiedzy teoretycznej. Wpisuje się w wymagania współczesnej dydaktyki, pozwalając na nauczanie zorientowane na osiąganie zakładanych efektów kształcenia oraz łączenie ćwiczenia umiejętności praktycznych z tzw. kompetencjami miękkimi: pracy w zespole, podejmowania decyzji, komunikacji z pacjentami.

W jaki sposób są realizowane zajęcia z symulacji medycznej?

W procesem kształcenia za pomocą symulacji medycznej wykorzystywany jest sprzęt dydaktyczny poczynając od trenażerów służących do nauki pojedynczych procedur medycznych, na symulatorach wiernie naśladujących fizjologię i patofizjologię człowieka kończąc. Każdy scenariusz obejmuje określone zagadnienia i umożliwia jego ćwiczenie dostatecznie wiele razy by osiągnąć założony cel bez szkody dla pacjenta. To właśnie powtarzalność i bezpieczne warunki czynią ćwiczenia symulowane tak unikatowymi.

Ciekawym działaniem w symulacji jest pomoc standaryzowanych pacjentów czyli „aktorów” specjalnie przygotowywanych do odgrywania roli pacjenta. Co więcej, pacjenci ci są szkoleni w ocenianiu działań studentów. Głównym celem zajęć z pacjentem symulowanym jest poprawa umiejętności komunikacyjnych. Obecnie bardzo duży nacisk jest kładziony na „non-technical skills” – czyli umiejętności komunikacji werbalnej, a także umiejętności organizacyjne bowiem okazało się, że to one stanowią główny problem w pracy z pacjentem

oraz personelem medycznym. Podczas pracy z pacjentem standaryzowanym studenci uczą się zbierania wywiadu medycznego, badania fizykalnego, a także przekazywania złych informacji o stanie zdrowia pacjentowi lub/i jego rodzinie.

Metodą wykorzystywaną w symulacji jest rzeczywistość wirtualna, która wykorzystuje możliwości techniki aby umożliwić działania studentom w warunkach niespotykanych na co dzień: katastrofach, trudno dostępnych miejscach lub niebezpiecznych.

Zajęcia symulowane realizowane są z wykorzystaniem scenariuszy symulacyjnych. Scenariusz symulacyjny ma za zadanie sprawdzenie wiedzy i umiejętności praktycznych w warunkach odtwarzających warunki kliniczne ale w bezpiecznym środowisku, w którym popełnienie błędu nie powoduje zagrożenia zdrowia pacjenta.

Na czym polega debriefing?

Jest to analiza zajęć, będąca integralną częścią scenariusza wykorzystującego zaawansowane symulatory pacjenta. Polega na konstruktywnej ocenie wiedzy i umiejętności dokonywanej zarówno przez nauczyciela jak i studenta. Instruktor odtwarza zarejestrowaną symulację (obraz i dźwięk) co pozwala na omówienie sytuacji, dyskusję, natychmiastowe przekazanie studentom informacji zwrotnej oraz wspólne sformułowanie wniosków. Nieocenioną korzyścią z przeprowadzenia debriefingu jest obniżenie poziomu stresu związanego zarówno z samym zadaniem jak i oceną nauczyciela i kolegów.

W przypadku nauczania umiejętności technicznych nie wykonuje się debriefingu lecz jedynie przekazywana jest informacja zwrotna (feedback).

Schemat zajęć symulowanych

1. Wprowadzenie
2. Przedstawienie symulatora
3. Przedstawienie przypadku
4. Scenariusz symulacji
5. Debriefing
6. Podsumowanie

Regulamin Centrum Symulacji Medycznej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku

1. Niniejszy Regulamin Zajęć zwany dalej „Regulaminem” określa zasady realizacji zajęć w Centrum Symulacji Medycznych (zwanego dalej CSM) obowiązujące nauczycieli akademickich, studentów i pracowników CSM.
2. Regulamin CSM jest zgodny z Regulaminem Studiów I Stopnia, II Stopnia oraz Jednolitych Studiów Magisterskich Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.
3. Poza Regulaminem CSM studentów obowiązuje także regulamin dydaktyczny jednostki wywieszony na tablicy ogłoszeń właściwej jednostki dydaktycznej i opublikowany na stronach internetowych jednostki.
4. Zajęcia odbywają się według harmonogramu pracy CSM ustalonym przez kierownika CSM w porozumieniu z Dziekanatem oraz Asystentami odpowiedzialnymi za dydaktykę w poszczególnych Jednostkach Dydaktycznych Uczelni.
5. Decyzję o przypisaniu pracowni symulacyjnych do zajęć na określonym kierunku podejmuje kierownik CSM.
6. Warunkiem odbywania zajęć w CSM jest wyrażenie przez studenta pisemnej zgody na dokumentowanie audio-video przebiegu zajęć. Dokumentacja ta pozostaje wewnętrzną dokumentacją CSM oraz jednostki prowadzącej zajęcia i służy realizacji założeń debriefingu (omówienie działań).
7. Przed rozpoczęciem zajęć rzeczy osobiste należy pozostawić w szatni studenckiej.
8. Student jest odpowiedzialny za własne rzeczy osobiste. Za zaginięcie lub zniszczenie powyższych pracownicy CSM nie ponoszą odpowiedzialności.
9. W czasie wszystkich zajęć, odbywających się na terenie CSM obowiązuje zmiana obuwia (miękkie, wygodne obuwie sportowe) oraz używanie fartuchów lub mundurków.
10. Na terenie CSM obowiązuje zakaz spożywania alkoholu, zakaz używania wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych.
11. W holu i obszarach komunikacji obowiązuje zachowanie spokoju i kultury osobistej.
12. Podczas zajęć w CSM każdy student powinien posiadać identyfikator z imieniem i nazwiskiem, rokiem studiów oraz nazwą kierunku studiów.
13. Podczas zajęć w pracowniach CSM niedopuszczalne jest używanie przez studentów sprzętu elektronicznego bez zgody prowadzącego zajęcia (telefonów komórkowych, notebooków, sprzętu audio itp.).
14. W trakcie seminariów i ćwiczeń wykonywanie zdjęć, nagrywanie dźwięku i/lub filmowanie bez zgody prowadzącego jest zakazane.

15. Dokumentacja audio-video przebiegu zajęć może być wykorzystana do celów naukowych oraz publikacji z zachowaniem anonimowości ćwiczących.
16. Upublicznianie wizerunku nauczycieli akademickich i studentów (identyfikowalnego) podczas ćwiczeń jest możliwe po wyrażeniu przez studentów odrębnej zgody.
17. Podczas zajęć w CSM studenci pozostają pod opieką nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia.
18. Studenci w pracowniach dydaktycznych CSM mogą pozostawać jedynie w obecności nauczyciela akademickiego lub instruktora symulacji/technika.
19. Studenci nie mają prawa przebywać w pokojach kontrolnych, za wyjątkiem sytuacji przewidzianych w scenariuszach symulacji.
20. W pracowniach CSM obowiązuje zakaz spożywania napojów i posiłków.
21. Student jest zobowiązany do zapoznania się oraz przestrzegania przepisów BHP, przeciwpożarowych.
22. Za porządek pozostawiony w pracowniach CSM odpowiada nauczyciel akademicki.
23. Prowadzący zajęcia zobowiązany jest do poinformowania instruktorów symulacji/techników o niezbędnym sprzęcie do prowadzenia symulacji co najmniej dzień przed planowanym rozpoczęciem zajęć.
24. W przypadku uszkodzenia sprzętu dydaktycznego nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia jest zobowiązany niezwłocznie zgłosić zaistniały fakt instruktorowi symulacji/technikowi.
25. Za sprzęt uszkodzony wskutek użytkowania niezgodnego z przeznaczeniem odpowiada nauczyciel akademicki przy którym sprzęt został uszkodzony.
26. W przypadku zaistnienia zdarzenia z pkt. 25 nauczyciel akademicki będzie zobowiązany do pokrycia wszelkich kosztów związanych z naprawą lub zastąpieniem sprzętu.
27. Student jest zobowiązany do bezzwłocznego poinformowania nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia o każdym wypadku mającym miejsce podczas zajęć dydaktycznych.